

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadhatók el. Kéziratok csak rendkívüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:

Budapest IV. megyeháztér 9. sz. Vodlaner F. nyomdáiban.

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre 20.—
Félévre 10.—
Negyedévre 5.—
Hónapról-hónóra . . . 1.50

Egy szám 10 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petisour egy- szeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.

Bélyeg díj minden hirdetésért kü- lön 30 kr.
Nyilvált: 6t hasábos sor 30 krajczár.

Előfizetési feltételek

EGYETÉRTÉS politikai és közgazdasági napilapra.

Egy évre 20 ft. — kr.
Fél évre 10 ft. — kr.
Negyed évre 5 ft. — kr.
Egy hónap 1 ft. 80 kr.

Az előfizetési pénzek és utalványok az „Egyetértés” kiadó hivatalának Vodlaner nyomda megyeház-tér 9. szám alá küldendők.

Kossuth levele.

Deák ravatalon feküdt. A nép tömegesen özönlött az Akadémia palotájának csarnokaiba, hogy még egyszer és utóljára bucsút vegyen attól, ki újabb sorsának alakítására döntőleg befolyt. E ravatalnál egy ösztön ragadta meg a népet: a koporsó halottjáról a szem azon elő nagyság felé fordult, a kinél hűbben, hatalmasabban és kitartóbban nem képviselte a nemzeti törekvést, a szabadság eszméit senki soha.

Egy kérdés lebegett az arcokon, egy kérdés tört elő az ajkakon: e kérdés, mit mond Kossuth Lajos?

Ostrom alatt állott szerkesztőségünk; minden tagját külön-külön faggatták: irt-e Kossuth Lajos?

Levelet gyártottak, híreket hoztak forgalomba; mindnyája tudni akarta: mit gondolt Kossuth Lajos?

Sokatmondó kérdéskösdés egy országban, melyben Deák politikájára „ráütöttek” a nemzeti akarat pecsétjét s az alkotónak sirja felett is szent örökségek vallják.

Nem éreztünk hivatást még ma, midőn Kossuth Lajos felelet közösen forg, boncolni, honnan e feszült várakozás a baraconne di collegioi kijelentés iránt; miért a lázasságig fokozódó érdeklődés a közvélemény részéről ép most, midőn az új korszak alkotó szelleme elköltözött. Nem éreztünk hivatást e tény jelentőségét még ma szétaprózni, midőn Kossuth levelet Deák Ferenczről olvassa az egész ország. Olvassa oly mohósággal, mint 67 óta talán egy levelét sem.

Csak az, ki az ország helyzetét figyelemmel kíséri; ki a nemzet közönye alatt forrongó változást leolvanná tudja; a ki a magyar nép gondolkodásának és érzéseinek lélektani mozgásait látni képes: foghatja fel, honnan ez általános érdeklődés annak a Kossuthnak nyilatkozata iránt, a kiről minden ember tudja Magyarországon, hogy száműzetésének remete ével egy élő tiltakozást, egy örök elvet képviselnek.

Ah! ha Kossuth egy cyprusságként közölte izenetét azzal, „a mit egykor Deák Ferencznek hívtak,” vajjon mit érezhetett ott a koporsóban Deák szelleme, midőn az a mit népek hívnak, helyzetének iszonyu nyomása alatt, mintegy varázstűrése visszafordult ravatalalát felé, a kinek beteljesült jóslatai körül árnnyá váltak a sirt és behatva a nép szívébe, ösztönének erejével kérdezték általa: mit mond Kossuth, noha nagyon jól tudta, mit fog mondani Kossuth.

Irhatta Kossuth, — neki van joga rá, — hogy ugyan mit érdekelhetné az egységesség monarchia Cis-Lajthán felének osztrák-magyarjait az, hogy a hontalan Kossuthnak szívében minő érzelmek, agyán minő gondolatok rezzennek keresztül? — amde az ösztön mely tisztelt és valódiág beroszagoskodás mellett is, ki kell jelentenünk, hogy ez a nép, a hontalan Kossuth” nevést és igéit hordta ajkán Deák ravatalánál, ösztönöszerűleg töle várta, jobban mint bármikor, azt a mentő ígét, melyet annyiszor hallott, feledezt is gyakran, de végképpen soha.

Kossuth leveleinek hatásáról fogalmat nyújthat az, hogy bár lapunk a szokófontól néhány ezerrel több példányban jelent meg: reggeli tíz órakor teljesen elfogyott, s rögtön magát a levelet külön le kellett nyomtatni, melytől naponta több ezer példányban került a közönség kezei közé.

A vizáradás veszélye még itt a főváros nyakán, de azért a közönség figyelme mondhatni osztatlanul e level felé fordult. A lapok kénytelenek voltak pártállásuk szűkkeltségéből kibontakozni a közvélemény erős nyomása alatt, s hétéfő esti lapjukon kívül reggeli rendkívüli kiadásban is napvilágot láttak, csak hogy a közléssel ne késnések.

Mindannyi lap egész terjedelmében hozza e megközelíthetetlenül széles és elérhetetlenül hatalmas irányítást iránt. Csak egy-két lap tud fölvenni a fittogtatott loyaltása hagyta el a királlyra és tanácsosaira vonatkozó sorokat. Ilyen loyaltással tetszelte az „Ellenőr”, „P. Napló”, „Kelet Népe”, „Pester Lloyd”.

Szükségletlen mondanunk, hogy azon megjegyzések, melyekkel a pártlapok kísérik Kossuth Lajos levelét, korán sem díszelhetnek e alkalommal, hogy híven tolmácsolják olvasó közönségük nézetét.

Kossuth mostani levele oly nyomokot fog hagyni, melyek új átalakulás felé vezethetik a nemzet okluni kezdő zömét. Kiindulási pont lehet ez egy egészségesebb közvélemény alakítására; lőkés lehet a politikai erkölcsösség helyreállítására. Annyi már a lapok megjegyzéseiből is kivehető, hogy hatása alól nem bír szabadulni a ciklikirónak a közvetlen benyomás és a feltálatás cselzetossága között ingadozó lelkiismerete.

Hogy olvasóink hű képet nyerjenek a sajtó különböző iránylatu és érdekű lapjainak nyilatkozatairól, a „Kelet Népe” reactionarius szagu cikkeit kivéve, melyből csak kivonatot adunk, az eddig részint a rendkívüli kiadásokban, részint az esti lapokban közölt kísérő megjegyzéseket következésképpen állítjuk össze: *

A „Hon” eme róvid megjegyzéssel közli a levelet: Kossuthnak Deákról irt levelét is mai lapunknak veszik olvasóink. E level tartalma nem engedi meg, hogy a bírálat hibát keressen azon, hallgatunk. Mindenké, lelkiismerete szerint ítéljen!

A „P. Napló” e sorok előre bocsátásával: A mai „Egyetértés” közli Kossuthnak Heltyhez irt levelét Deákról. Lesz alkalomunk e levelre visszatérni; most lenyomatjuk, egy-két sorának hipontozásával, melyek király ő felségére vonatkoznak.

A „Pester Lloyd” tüzetesebben hozzászólt a levelhez s ezeket írja: „A világító hármas csillagzatból, mely Magyarországot új történelmének nagy alkotási korszakában politikai életünk egész rendszerét dominálta, már csak egyetlenegy áll magasan a láthatáron, beérve önmagával és egymaga egy elzárt világot képezte s tőlünk, fájdalom, oly messze vonulva, hogy belterjes világa csak mint rideg csillagszállam az éjeli égen tűnik fel előttünk; csillog és fénylik, de nem melegít fel bennünket. Egyedül haladva pályáján, elkülönítve magát politikai eszméitől a jelentől annak szükségleteitől, Kossuth Lajos mindinkább hátralep kortársainak felfogásától és mythologizálalakká lesz, míg meg a halandók közt időz. Ezért mind csekélyebb visszhangot keltenek nyilatkozatai az országban, gyengén gyűrűzik fel csak a napi áramlat felé, miként száraz level a víz tükrét. — Es mégis feszültséggel és érdeklél néztek legújabb nyilatkozata megjelenésének elébe, mi néhány nap óta jelezte volt; hisz ennek megemlékezésének kellett lennie Deák Ferenczről, és kinek lehetne a nagy elköltözött politikai ellenfelei közt oly joga mit Kossuth Lajosnak szabadon nyilatkozni Deák müködéséről!

Nos, e nyilatkozat ma megjelent, és ha a kegyelet s tisztelt érzete, melyvel a nemzet Deák Ferencz emlékeztetésének adózik, képes volna még fokozódni, e megemlékezésen, melyet Kossuth neki szentelt, még inkább emelkedik. Fényesebben és melegebben sohasem lehetne méltatni Deák Ferencz szellemi és erkölcsi nagyságát, hasonlíthatatlan eredményeit és magas érdemeit, mint ez Kossuth levelében történik, mely elejétől végeig, önkénytelenül meg a Deák politikai alkotásáról szóló éles ítéletben is, apoteosisra az elhunytat. Önkénytelenül a kiegyezés mi elítélésében is, mondjuk, mert a midőn Kossuth azt, a mit a „kiegyezés philosophemája”-nak nevez, behatóan elemzi, imponans képet tár elénk Deák Ferencz államférfiúi törekvéséről, politikai céljairól, képet, melyet nem zavarhat meg az, hogy Kossuth tagadja e politika jogosultságát és gyakorlati célzatosságát. E pontra nézve Kossuth Lajossal természetesen nem lehet egyetértésre jutni. Az ő kiindulási pontja és az ő végcélja oly gyökeresen eltérők a haza minden gondolkodó politikussáétól, mely utóbbiak az aktualitás talajában gyökeresnek, hogy a találkozás ugyanazon ösvényen tökéletesen lehetetlen, és a nézetkülönbség oly hatalmas, hogy nekünk, kik ez állapotban élünk és hatunk, áldásnak látszik, a mi Kossuthnak önkényes száműzetésében mint átok áll lelke előtt. Ha „litéli Kossuth, hogy Deák Ferencz „a nemzedékek” nemzedékre örököltek nemzeti aspirációkkal szemben” a kiegyezést megteremtette, a nemzet jobbjai áldják Deák emlékeztét ép en azért, hogy ő volt az, kinek megengedte a kegyes gondviselés, hogy nyitjára találjon ama kérdésnek, mely tatónyó örvény gyanant nemzetünk százados történelmi szakaszán átvonult és vérdíjazott hekatombákat nyelt el. Ha Kossuth tragikai pathosai kárthatatását mondja ki oly politika fölött, melyvel „az anyaföld pora, mely annyit mártírvért ivott, ellenmondásban áll” nekünk, — kik e földön járunk, ugy tűnik fel, mintha kiengesztelőre tekintենek le ama mártírok a földre, mely önálló nemzetet hord hátán, mely ma ura saját sorsának, és magyar államot, minő a magyar királyi család letűnté óta nem létezett. Es ha végül Kossuth a jelenségben, hogy Deák Ferencz oly alkotmányt adhatott a nemzetnek, „mely ellenmondásban állt aspirációitól és hagyományaitól” visszatérközve látja a férfi nagyságát, mi nagyságának kinyomatát abban látjuk, hogy nem a hagyományos tévedéseket, nem a nemzeti gyengeségeket, nem az ellátásokat és nem az irtes lelkesedést, hanem a világotan felismert, konkrét szükségletet, a nemzetnek józan elgufogatlan felfogását és egészségesebb ösztönét választotta politikája talapatául.

Ily kiengesztelhetlen ellentétekkel szemben a nemzeti érdekek felfogásában, mint a minők Kossuth és a nemzet között ennek óriásilag tunyomó többségben fenállanak, természetesen nem lehet egyetértésről szó az országban az ujan nyert alapon leendő jövő kifejlődéséről sem. Kossuth nem hisz a tartós egyetértés lehetőségében Magyarországot és Ausztria között és a harc, mely a függőben lévő közgazdasági kérdések fölött kigyúlt, ő előtte a konfliktus első stadiuma, mi ellenben daczára a pillanatnyi ellenmondásoknak, meg vagyunk győződve az egyetértés tartósságáról, mert meggyőződésünk, hogy ez egyetértés nélkül sem Magyarországot sem Ausztria fen nem állhat, hogy tehát az „entente” valóságos szükség és hogy az ily emi-nens szükség a minden politikai természeti törvénynek sajátos erővel fogva, megteremtí magának a gyakorlati irányt. Es ha Kossuth a kiegyezés le-hetőségét a függő kérdések fölött Ausztriával nem képviselheti másként, minthogy Magyarországot „Ausztria fejős tehene maradj, a mi egész nyugodtan be-várhatjuk, míg a tények fonálnak, melyeknek nem sokára teljesedése kell menniök, megczafolhatjuk őt. Mindaddig a politikai discussio Kossuth bármely levele fölött, mint mondtuk, époly hű mint halál-

lan munka, tisztán akadémiai fejtegetés irány és cél nélkül, és mi részünkről valóban nem tudjuk, kivel szemben lenne meg ma is szükség, demonstrálnunk az államjogi kiegyezés jelentőségét, kinek kellene bebizonyítanunk, mikép a nemzet még sem oly irtes fogalom, hogy mint Kossuth, időző jelek fölé kelljen valakinek kiírni a szót, avagy kivel kellene megmértenünk, mily súlyos vétség a democraticus eszme ellen, ha a nép a maga egészében, mint nyáj jelezteik, mely ész és akarat nélkül megy a kolomp után.

Szívesen mellozzuk emelőlgy a level politikai tartalmát, hogy magunkat annak tisztán em-bri indokaihoz tarthassuk. Es ebben tagadhatlanul megragadó csengéssel megküz Kossuth Lajos gazdag kedély- és szellemlete. Amint itt a régi barátság Deák iránt tiszta lángként a hamuból itt-ott előtör, amint a megemlékezés a két nagy férfi személyes viszonyaira a leggyöngédebb huroklat érinti s a mily érzékenyen nyer kifejezést a fájdalom a részvételtől, mindezt nem lehet mely megindulás nélkül olvasni és a meghatottság ez érzelme meg inkább fokozódik a nyilatkozat végén, hol Kossuth a halálnak oda kiáltja: „all right” készen áll az utra. Nos, mi hiszünk, még so-kaig meg lesz kimélve a magyar nemzet a fájda-lomtól, hogy a harmadikat is aláhanyatlani lássa naposportjától és bizton reméljük, hogy Kossuth Lajos, mielőtt napja lehányatlának, a magyar ál-lamban erős nagyratörő közügyet és nem névtelen „Leithaniát” s a magyar nemzetben boldog egész-séges népet és nem corrupált „osztrák-magyarok” csapatjait fogja szemlélheti.

A „N. P. Journal” e levelet, melyet Kossuth Lajos Deák Ferenczről Helty Ignaczhoz intézett. Minden támadás mellett, melytől Kossuth kiegyezési műve ellen intéz, e level mégis mint nemes enunciatív, mint hódolat az elhunyt szellemre és jellemre iránt tinnik fel. Kossuth levele mutatja föl, hogy írja egészen más fából van faragva, mint azon apró és sükkébült emberek, kik párthívei és követői gya-nánt adják ki magukat. Amennyiben a kiegyezésről szól, e nyilatkozat is ama rendkívüli tulzásokban szenved, melyek Kossuth egész multjából folynak, de mégis minden sorából az elismerés és nagyrebe-csülés látszik ki, melylyel Kossuth Deák tünemény-szerű jellemnagyságának adózik. A nyelv rethorikai pompájára Kossuth legszebb írói és szónoki felké-pesít juttatja eszünkbe, és ha komoly szemlélnekre engedve át magát, azt hiszi, hogy ő az utolsó a régi gardából s reá is kerül az életből elköltözés sora, a nyelv és a gondolat ődésége meghazudolja s a pillanatnyi komor hangulat szüleményeként tünteti fel a felelmetek. — Közülük emez a nyelv és erő-frisséget illetőleg valóban csodálatra méltó levelet egész terjedelmében.

A „P. Journal” e megjegyzést teszi: E level ma egész terjedelmében megjelent az „Egyetértés”-ben. Azt hiszük, Kossuth levele még ma is pótólhat sok vezetőiket s első helyen közlünk azt egész terjedelmében.

Az „Ellenőr” minden megjegyzés nélkül hozza a levelet. „Kelet Népe” hosszú három hasábos cikket hoz, mit a következő sorokkal vezet be: „A 19-ik század két különböző korszakában, két államférfi kezebe tette le Magyarországot sorsát a véget. A sző, melytől kimondták, a nemzet szava, a tett, melyet végrehajtottak, a nemzet ténye volt. E két államférfi Kossuth Lajos és Deák Ferencz.

Ma Deák Ferencz már sirban fekszik, és Kossuth Lajos egy cyprus ágat küld (a gyásznak jelvénye ez), hogy tegyék azt az ő névben Deák Ferencz sírjára. A level, melyben ez a cypruság Budapestre érkezett, az „Egyetértés” má szá-mában jelent meg.

A mit a nemzet, mely ma Deákokat gyászolja és Deák mütét ünnepli, Kossuth iránti kegyeletből nem tett meg, hogy t. i. párhuzamot vonjon Deák Ferencz és Kossuth Lajos közt: azt ezen levelében megteszi Kossuth maga.

De ő maga is érzi helyzetének nehézségét; érzi, mily nehéz neki kritikát mondani oly férfi fölött, kinek műve, melyet történelem és tapasztalat nagynak és igaznak bizonyít, csófolhatatlan kritika gyanánt nehezül Kossuth multjára és egy-nőségére.

De megvan a párhuzam megjelent. A két korszak, melynek e két férfi teremto és intező lelke volt, fölemelkedik, és tükröt tart egymás szemé elé.”

Az „Ung. Lloyd” írja. Az „Egyetértés” tegnapi számban közölte Kossuth Lajos, Deák Ferencz halála alkalmából Helty Ignaczhoz intézett levelét. Ezen levelben foglalt politikai álláspon-tok megvilágítását elhagyjuk, minthogy az már régóta meg-haladottnak tekintendő. Mindazáltal nem hagyhatjuk észre-velni nélkül azt, hogy maga a kiegyezés legnagyobb ellene, elismeri azon férfiunk jelentőségét és jellemességét, ki által a kiegyezés teremtett. A levelet alább egész terjedelmében közöljük.

A függetlenségi kör ma kedden d. u. 4 órakor értekezletet tart. A miniszterek bécsi útjára nézve még nincs megállapodás. Bevárják az aldujai jelentéseket, s ha ezek kedvezők, valószínűleg szardán, vagy csütörtökön mennek fel, — írja az „Ell.”

Az april hóban összeülő delegatiók elő kerülő ügyekről már értesülve van a „Bohe-mia”. Szerinte új követelésekkel nem fog fellépni a közös minisztérium s a budget csaknem minden czime, kivéve a katonai ellátást ugyan-azon számokat mutatja fel, mint a 1876. évre megállapított költségek. Elő fog terjesztetni az 1877. évi előirányzat, az 1874. évi zarszámadás, mely az 1874. évi január 1-től december végéig terjedő kezelésen kívül még az 1875. június végéig terjedő kezelésre, továbbá az 1875-ki kezelesi száma-dára, utalva az 1875. év végén még nyílt hitelle, mely csak 1876. év első felében kerül tárgyalásra, végre a felemelt nyugdíjakra és a délszláv menekültek támogatására igényelt kiadásokra szük-séges kiadásokra terjeszkedik ki.

A képviselőház közoktatási bizottsága ma d. u. 5 órakor ülést tartott, melyen hitelo-sította a népoktatási hatóságrol szóló tjavaslata vonatkozó megállapodást, illetőleg végleg megállapította az ujon szövegzett javaslat szerkezét. A jelentést a bizottság előadója jövő csütörtökön fogja a házának bemutatni.

Monarchikus pártok Franciaországban, Thiers — Gambetta. A franciaországi képviselőválasztások eredménye örvendetesen, bár nem váratlanul lepte meg a szabadság minden barátját.

Thiers és Gambetta eszélyes vezetéseinek sikerült a köztársasági pártot óriás többségre juttatni, s jölehet száznál több hely-lyt új választás vált szükségessé, már most kijelenthetjük, hogy az új asszemblének két harmadrésze köztársaságiakból fog állni.

S ez nagyon sokat jelent ott, hol oly reak-cionárius vézsmadár, oly megatalkodott ellensege a köztársasági intézménynek, minő Buffet belügyér, vezette a választásokat.

Hozzájárul még, hogy a francia köztár-saság elnöke, Mac-Mahon a táboryag, ki mindig idegessé lesz, ha a köztársaságot említi-ki, mielőtt multjánál fogva érhető, de minden-estre ildomtalan viselkedés s Buffet dédelge-tésével nem a köztársasági, de a monarchista pártok érdekében használta fel nem jelentékte-len befolyását.

De valamint Buffet nyílt erőszakoskodása ugy „az új Bayard” bonapartistikus kétszín-tésége hajótörést szenvedett a francia nemzet érettségén!

A francia nemzetnek nem kell monar-chia, se bourbon, — se orleans, — se bonapartista kiadásban. Együttvéve mind a három monarchikus frakció sem képez valami nagyon tekintélyes minoritást az imponans köztársasági párttal szemközt; — egyenként egészen eltorpülnek.

A francia köztársasági párt ily fényes győzelmén örvendeni kell, nemcsak mint fe-lebb jelezünk, a szabadság minden barátjának, már csak azért is, mert a legészterűbb kor-mányforma diadalmaskodik az európai konti-nens egyik leghatalmasabb államában, de nincs oka szomorkodni az alkotmányos monarchista-nak sem.

Franciaországban, mint tudjuk, van há-rom monarchikus párt: a legitimisták, orleanis-ták és bonapartisták. A legitimisták, vízőzön előtti állam-kormányzati theoremaikkal, szeretjük hinni, örök időkre imposzibilitásé teszik magokat új országban, mely első tüzte ki az emberi jogok, egyenlőség, testvérség zászlaját. S jö-lehet céljaikra nézve a legitimisták a legna-gyobb ellentétben vannak a republikánusokkal, eszközeikét nem lehet megtagadni becsülésün-ket. S e tekintetben példával jár elő a „roy”, ki minden fanatizmus mellett tetőtől talpig gavallér ember, s céljainak követésében irtó-zik minden nemtelen eszköztől. Vele tisztában lehet barát és ellenfél egyaránt, arra nézve, mit akar.

S ennek tulajdonítható tán azon körülmény, hogy a franciaországi monarchikus pártok közt a legitimisták lesznek legnagyobb számmal képviselve az új asszemblében.

A második monarchikus frakciónál, az orleanistákról szó sem lehet ez idő szer-int. Önzésnél más rugót, szebeik megömésé-nél más célt, armánykodásnál más eszközt nem ismerve, s ügyökét Broglie-féle szőrű, teljesen hitvesztett emberek által kompromitálva, oly ropant baises-t szenvedtek a fran-czia nemzet közvéleményében, hogy magok az orleans-dynastia elő képviseléseik elérték-tenek látták az időt egyelőre visszavonulni a po-litikai küzdelet főenyéről.

A bonapartisták kis, de tagadhat-lanul igen élelmes töredéke a legveszedelme-sőbb ellenfél. E párt minden eljárása magán viseli korunk jellemző kinyomatát a korrup-ciót. Mac-Mahon bonapartista szimpáthiái, az empirie eszméivel összefortt gloire-hagyó-mányok első sorban a katonaságra gyakorolják mértelözó befolyásukat, — s épen azért nem tartozik a lehetetlenségek sorába egy állam-csinyi rendezése a bonapartismus javára.

S ez volna a legnagyobb szerencsétlenség a csak pár év előtt nagy megpróbáltatásokon átment Franciaországra. Bármely restaura-cionális kísérletnek kimaradhatlan követke-zménye, polgárháboru lenne. Franciaországnak még hosszú ideig van szüksége erőgyűjtésre, hogy az őt megillető polczot foglalja el az euró-pai államversenyben, s ennek lényeges föltétele a zavartalan béke élvezése.

A köztársaság legközelebb öt évi multja fényesen bebizonyítja, hogy az országban ütött szebek gyógyítására ő a legalkalmasabb orvos. A mi e rövid idő alatt történt Franciaországban, az a csodával határos. A nagy hadisarcz, melyet a győztes ellenség töle kierőszakolt, az utolsó krajczárig kifizetve lön, s ennek daczára Franciaország anyagi helyzete mivel sem ro-zszabodott, államköltiségei deficzit helyett jelentékeny többletet tüntetnek fel, az ipar és kereskedelem virágzóbb, mint bármely más

európai államban. — S ez örvendetes eredményt első sorban Thiers, a republikánák ösztönje híve szorokoztote.

Erről a kis terméttől, de annál nagyobb el-méjű, s tág világnézetű államférfiuról csak-ugyan joggal elmondhatná a francia nemzet, hogy providentialis embere, s a nagy és nemes francia nemzet fölött örökös gondviselés küldte őt neki, hogy mint egy új Mózes ves-sesse ki nemzetét a ránevezült szorongatások, s ellenség-okozta szenvedésekből a szabadság s jölet ígreföldérelé.

Thiers, mint azt az egész világ látta, híven teljesíté feladatát, s habár azon fának, — melyet az ő munkás keze üteltet, hogy ár-nyában az egész nemzet kipihenhesse háború-utótté sebeit, jelenleg mások szedik a gyümölcsét, oly nagy sziveket, mint a minő Thiers, nem bánthat soha a személykérdés s érde-k mindaddig, míg magához a fához nem nyulnak széntségtelen kézzel.

S a jó sors gondoskodott már arról is, hogy a hanyatló koru nagy embernek legyen munkatársa a nagy nemzeti feladatban, a fran-czia köztársaság fájának gondozásában s ápolá-sában. E munkatárs — Gambetta a Leon.

Soha nem szerette hazáját önzetlenebbül ember, mint Gambetta; soha nem gyölte annyira embert ellenségei, mint Gambetta a francia monarchikus pártok egyenként és együttvéve. Soha egy nemzet nem szolgál-tott nagyobb elégtételt valamelyik üldözött nagy embernek, mint a milyent Gambetta nyert jelenleg Franciaországtól.

A francia képviselőház majd fele része tiszta, tizenhárompróbás köztársaságiakból, Gambetta feltételén híveiből fog állni, s ha nem a nálunk Lónyayra emlékeztető Buffet vezetői a választásokat, az új asszemblé tag-jainak óthatod részét Gambetta hívei képez-ték volna.

S ezen örvendetes tény, hogy Francia-ország G a m b e t t a mellett nyilatkozott, ellen-szolgya a monarchikus pártok, s különösen a bonapartisták esetleges erőszakos föllépése iránti aggályunkat.

Mig Gambetták lesznek Franciaor-szághban, addig nem fog elmosódni a nemzet elméjében Sedán emléke

Hydry Bódog.

A déli vasut olasz vonalainak az osztrák és magyar vonalaktól való elválasztása iránti előleges egyezményt, mint a „Bud. Corr.”-nek Bécstől írják, 25-én aláírtat. A bási egyez-ményi javaslat nem fogadtatott változatlanul el, hanem történt rajta néhány lényegtelen módosítás, melyek jóváhagyását az olasz kormány részéről e kormány képviselői, Sella csak tegnap kapta meg Rómából. 27-én fog Parisban a déli vasút közgyű-lése elé terjesztetni az egyezményi javaslat, mely jogerőre csak akkor lép, ha a 3 érdekelt törvény-hozás azt elfogadja. Magyarországon az ide vonat-kozó törvényjavaslat csak később fog előterjesz-tetni; Ausztriában is alig tárgyalják azt ez ülé-szakban, noha ez ott nem lehetetlen. — A magyar és osztrák kormány közt egy a déli vasút dolgában fölveendő jegyzőkönyv állapított meg. A magyar pénzügyminiszterium képviselője, Beretvás minisz-teri titkár, már tegnap visszatartott Budapestre, Ribáry miniszteri tanácsos ma tét vissza.

A pénzügyminiszter eme leiratozt intézi vala-mennyi törvényhatóságokhoz: A m. kir. pénzügyigaz-gatóóságoktól beérkezett jelentések szerint az 1875. évi egyenesadó-főkönnyek (B. táblázatok) rendes és szabályszerű lezárása, igen sok köz-ségben — száltalán és erőlyes sürgetések daczára is — mind ez ideig nem eszközözött. Minthogy a közadók kezeléséről szóló, és jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt lévő törvényjavaslattal a törvény-hozás általi elfogadásra közel kilátásban van, az e törvényjavaslattal a mult évekbeli fennmaradt adó-hátralékok törlésének módjára nézve foglalt rendelkezések foganathatja vételére azonban okvetle-nül szükséges, hogy az 1875. évi egyenesadó-főkönny-vek lezárva legyenek, felhívom a t. törvényhatósá-gok; miszerint a legszigorúbb intézkedések meg-tétele és minden eszközök felhasználása mellett oda törekedjék: hogy a szóban lévő főkönnyek végleges berekesztése az ezzel hátralévő községekben min-den további halogatás nélkül rögtön teljesítsék.

AZ ÁRVIZ.

Majdnem egy heti kinos, izgalmas rettegés után a biztosnak vehető szabaddal óráját értük meg végre; a jövőtől való félelem helyett a keserű fájdalom érzetével a fölött, a mi volt. Előttünk egész érzeny valójában a csapás, mely évek szorgalmát, hosszú idők gyümölcsét tette semmivé, s a várva várt jobb jövő helyett nyomort hagyott hátra helységek, vidékek romjain!

Ötven mérföldtől hosszabban az elemek végrehaj-tottak haragos istennök rendeletét. Emberlakta tá-jak, népesült vidékek termékeny talaja fűrdik az ár tengereiben, — s kit magokkal nem sodortak a bösz hullámok, a vész foglyát elöbujhat odajából, melybe a megfulás réme kergette, s ha megnyílik előtte a leghatalmasabb zárt a végheleten tér, mely nem az övé: a nagy világ, hol talán semmije nincs többé, — körültekinthet a rettenetes pusztuláson, s abból megolvashatja jöendő sorsát, mely azt mondja neki: „koldulj” . . .

Halálval lehetünk így is azok iránt, a kik min-den emberi erőtlő kitelhető megtettek annak meg-akadályozására, hogy a pusztulás még nagyobb ne legyen, mint a minő lett. A mi ily körülmények kö-

Cs. V. L. L.

462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

A hercegovinai felkelők az összes vezérek és vajdak egyhangozva határozatból kiadott szavazatot a napokban Cettinjébe, hogy útszámot adjanak a felkelőknek és lövészeket kérjenek a montenegrói fejedelmektől. Mennyire változtak a viszonyok, mutatja az elutasító válasz. Cettinjébe sajnálatukat fejezték ki, hogy a megkeresésüket elutasították; mert Montenegro saját, és pillanatban nagyon is vékony hadi felszerelését éppen nem nélkülözheti. Még a Sotica felkeltő főnök által személyesen felhozott argumentumok, hogy a felkelők Montenegro segítségére nélkül már sokáig nem tarthatják magukat, s annál kevésbé szabadhatják meg az országot a törököktől, csak azon választ nyerték Nikitja fejedelemtől első miniszternek és románának részéről, hogy Montenegro misem tehet, mert a politikai helyzet egyelőre még köve tartja kezét. E szerint a kiadották minden eredmény nélkül tért vissza Hercegovinába.

Karagjorgjevics Péter herceg a „szerb Don Carlos“ érmeiből, melyekről közelebbi tudósítást említték, egy P. Lloyd szerkesztésébe is eljuttat. Az érem kiráczár nagysága egyik oldalán a herceg nevével és arczképevel, mely semmi többet, mint egy simplex dandyt tüntet fel semmitmondó arczczal, közepén cizemáson ketté választott hajjal, látszólag jól gondozott hajszálakkal s dívatszalmán oltozhat. Az érem hátlapján „szabadság, egyenlőség, testvérség“ szók olvashatók, s mellettük zászló van a felirattal: „Fel testvérek a kosovai rigmőre“ 1389 és 1875. (Amaz a rigmőre meztőlük évi). — A herceg fellépéséről írják Belgrádból, hogy bár ő és családja még nagyon rokonszervvel talál Szerbiában, a jelen nehéz viszonyokkal szemben agitációját még is aggodalmas lehet, főleg minthogy a trónkövetelő nem egészen saját szakállára működik s biztos lelkű nem utatnak, hogy bizonyos magyarországi szerbek szintén oda törekessenek, hogy Szerbiát a habaruba ragadják. S ha ez csak polgárháború és az Obrenovics ház megbuktatása által lenne elérhető, ettől sem rettennek vissza.

A keleti kérdésről szólva a „Daily Telegraph“ od nyilatkozik, hogy most már Oroszország és Ausztria dolga bezonyítani barátságos ösztönéséig a porta irányában, s hogy a béke Európa keletén cél és nem ürgy reájok néz, s szűkületet a magáét; a közelebbi hűzést most ekkor illeti. Es mi nem tehetjük fel, hogy a lefolyt két hét alatt hallott szavak és látott tények csak fátyol voltak cnyikus és öns képmutatás palástolására.

A törökök elégedetlenek a reformjavaslattal s főleg Thessalia alsóbbrendű török népszótja szerepelt el van keseredve a keresztényeknek tett engedmények fölött. — Larissában a reformra vonatkozó ferman nyilvános felolvasása alkalmával nyugtalanságok törték ki, melyek csak a katonaság erőlyes fellépése volt képes eljoltani. Pharsala, Domoco és Vestinában formális összeszűkés jött létre s egyebütt is erőlyes intézkedések kellett tenni a veszélyeztetett közeled fenntartására. — E mellett nagy gondot okoznak a portának a kisázsiai néptörzsek villongásai. Így a Libanon körül a drusok harcban állanak a maronitakkal, míg Syriában a beduin törzsek harcra lépnek egymás ellen s végül nomád törzsek perzsa csapatokkal folytatnak háborút.

Mexicoból újabb összeszűkés híre érkezett: az összeszűkés eln az ismert Porfirio Diaz és Quena tábornok által; a czél Lerdo de Tejadának a mostani elnöknek megbuktatása, ki nek helyébe Diaz tiltatték. Quena külügyminiszter volt Juarez alatt és Diaz a hadiőrvezények elnöke, mely a queretari véres tragédiát rendezte.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A vallás és közoktatásiügyi miniszter Dr. Martinovich József egri érsegi joggyeumi helyettes tanár, a bírátelei jogelmei magántanárrá lett kiegészítés folytan ezen minőségben megerősítették.

Tóth Ede haláláról szóló gyászjelentés így szól: Özvegy Tóth Edénél született Benek Veron, mint hitvesár, Tóth István, mint atya, Tóth Teréz, ferjezett Fejes Lászlóné és Tóth Bertalan mint testvérek, Fejes László mint sógor, fájdalomtól lesújtott szívvel tudatják Tóth Ede, a nemzeti színház és a Kisfaludy-társaság tagjának hosszas szenvedés után, f. hó 26-án est 8 óra 20 perczkor, tüdő-szűkésben elhunyt, élete 32-ik évében, bekövetkezett halálát. A megdobogó hűlt tetemet, a ref. egyház szertartása szerint, folyó, hó 28-án d. u. 2 és fél órakor fogják a keresztelű mellett temetőben elkarantálni. (Lakás: VIII. ker. vasúti 17. sz. I. em.) Beke porair! — Az iró kör választmányi ülésében elhatározta, hogy ezen kitűnt tagjának koporsójára, miután a kör elnöke Szigligeti Ede a nemzeti színház nevében fog beszélni, alonkba Hatala Péter által tesz egy emlékoszort. A kör tagjai a kör helyiségéből testületi mennek el a temetőre s a kör helyiségében már ma kifüggesztették a gyászlobogót. Tamássy koszortu tett. Tóth Ede koporsójára, két szalaggal, melyek egyikén a „Falu rosza“, a másodikon pedig: a „Falu rosza szerzője“ áll. Ujjhaji Ede szintén koszortu tett a koporsóra; a koszoru egyik szalagján a „Falu rosza“ szerzőjének, a másikon „Gonosz Pista“. (E szerp volt az, melynek kitűntő alakítására Ujjhaji körehatott a „Falu rosza“ nagy sikerével.) A temetés hétfőn délután ment végbe a jeles halott érdemeihez méltó pompával.

A váma házból. Pénteken este, midőn az első vesztőzés eldördült, a vámaháza annyira elepte egyszerre az oda menekülő tömeg, hogy azokat alig lehetett ott elhelyezni, a pénzügyi szobában nők és gyermekek helyezteték el, sőt még a fogház szobá is igénybe vétettek; ide egy szűcs és családja helyezkedett el. Az árúk a pénzéből jöllehet abba isz mindaddig be nem hatolt, kiemeltek, miközben a felvonó kötel elszakadt a munkát abban kellett hagyni. — A lefolyt hétén összesen 37 szállítvány érkezett a vámaháza.

Az árvi zűkés. A kánczid palota épületében levegő sűrűsége túl sok, Grosz A. noha őt is karostította a vizár, a mennyeiben konyháját s az ehhez tartozó egyéb melyen fekvő helységeket előlontette, tehetség szerint még is segíteni óhajtott az árvi által szenvedő szegényebb ország embertársain s mert az ugyanazon házból lakó Olaym aszszonyaság készséggel becsótta a rendelkezése alá kis konyháját, több szerencsétlen valóban ingyen is élelemzett. De e konyha helyisége csakhamar elégtelenné mutatkozott, mindegyre felkérte az ugyan-csak azon házból lakó Hehrlich asszonyaságot engedné át neki a most a nélküli használataon kívül álló most konyháját csak rövid időre a jótékonyaság gyakorolhatása érdekében, mint az illető úrnő kerekem mezt adotta.

Helyleváltitok közlekedés. A kassa-oderbergi vasútvonal-újhelel-északi vonalán az árvi folytán beszűkeltetve volt személy, podgyász, gorszárú és postaforgalmot f. e. február hó 23-án ismét helyreállították, míg a tészaforgalom f. hó 29-én fog valószínűleg felvétetni. (Á: hivatalos lap febr. 27-iki száma hozza a hírt).

Forgalmi akadályok. A Duna kiráradása következtében a tényező-promontori vonal-rész töltései is annyira veszélyeztetve vannak, hogy azoknak a vonatok nem közlekedhetnek. E töltések annyira meg vannak rongálva, hogy a víz elvonnása után is több idő kellett volna a karbantartásra. — E vasut Pragerhoffal se közlekedhetné, oda a levelek Bécsen keresztül szállították.

A Margithid megnyitása márczius hó 4-ik napján fog megtörténni.

Postaügy. Tapasztaltatva, hogy a postaigazgatóságok a postautalványok elvételése esetében szükségessé vált másolatok kiállítását körül nem járnak el az e tárgyra vonatkozólag még 1871-ben kiadott rendelet értelmében és szabály-ellenes eljárásuk a felszólamlások gyors elintézését nehezíti s a felelősek jogos pánaszokra szolgáltak alkalmat, a m. kir. kir. kereskedelmi ügyi miniszterium az említett rendelet megtartására utasította az illető postaügyi hatóságokat.

Az állatker tyukászata nagy részben egyesenes Angliából rendelt gyönyörű példányokkal lett feliristve. Márczius elsőtől kezdve tojásokra megrendelések fogadtatnak. Arjegyék kívánatra bérmenté küld az igazgatóság.

Baleset. A szercesen utcában lakó 14 éves Hatzek Anna apró fat készíten, ennek vágásánál oly szerencsétlenül találta jobb kezének mutató ujját, hogy azt teljesen elvágta. A szerencsétlen autót a legközelebbi borhely mihelyre vitték, hol kezére alkalmazták az első kötsz.

Rendőr-bra-ur. Tegnapelőtt a „malom részvénytársulat“ épülete előtt örthelyen álló 382. számú rendőr egy 14 évesnek látó gyerkőcöt — hogy miért annak okát mindaddig kipuhatolni nem sikerült — úgy arczul csoport, hogy annak orra vére azonnal eleredt. A 156 számú közszolg erre partját akarta fogni a funak, de beavatkozására a rendőr elfogta s bekísérte. Innét ugyan kihallgatása után szabadon bocsátották, de az általa a hivatalos hatalmával ily rutul visszafelé rendőr durva tettéért még nem igen adózt.

Nagy meglepetés érte bizonyos pesti kávéházak bizonyos hölyveit, kik némely körökben évek óta háborítlanul folytatták üzletükkel kapcsolatos látogatásukat 120 úly „hőlyg“ fogatott össze szombatn éjszaka a főkapitányság közgei által az újvilágutcai Ferenczy és a terézvárosi Laudon-, Alhambra-, Napoleon és Telekhez címzett körökben. — Legutóbbi figyelmeztetésüket tehát meghallgatta a rendőrség. — Most csak az a kérdés, hogy e gyönyörű sratageme nem-e speculációból történt, s vajjon a befogottak egy része, s tán épen a legbűnösebbek, bizonyos protectio, egyesek utánjárása folytán nem-e fogtak rövid idő alatt szabadon bocsátották, s ezek helyett nem-e a megmaradtakkal érezteti a rendőrség hatalmát? Különböz kezdetnek jót van ez is, s most azokra az éjjeli ablak mellett vízrástókra hívjuk fel rendőrségünk figyelmét. — Így talán valahogy majd csak megszűnik, e Bésből átszűrőgött vesztélye kalandornok tendénciája.

Borzasztó halál. Vérfigyálgó esetről írunk Uzsokról. E vidéken még most is kemény fagy van s térdig érő hóban járnak a környékbeli lakosok, kiket egyéb csapások mellett leginkább sűjt és tart reméltetve a farkasjárás. Hallatlan nagy számmal járnak ott a farkasok s nem egy ember a faluban siratók rokonát vagy barátját, kik borzástó áldozatává lett a fenevadak éhségének. Minden ember képleket hitelezők azonban azon borzástó eset, mely múlt hét pénteken történt s mely most is emlétként tartja meg a lakosokat. Egy Dári Mihály névű parasztember u. i. említett pénteken reggel az erdő felétartott fát szedendo, hogy didérgő családját a megfagyástól megmentse. Tudta, hogy veszélyes a falu kívül csak egy lépcső is tenni, de a nyomor kényszerítő hatalma rá bírta ezen elvételvényes utra, daczára gyermekei s részkei felesége kéreseinél, kiket a félelem, éhség s hideg majdnem egyenlően gyötört. Alig ért 100 lépésre a falutól, vérfigyálgó csaholás hangzott fel, melyre a falu több embere ki börtal, ki vasrudallal szintén előrohant. Látták, mint került három farkas a megrémült embert, elzárva előtte a faluba vezetó utat, mint szalad, azután a paraszt lélekzavakadva tovább nélkül, hogy tudta volna merre. Látták hogy utja a közeli kis folyam felé vezet, mely tudtuk szerint be volt fagyva, s hogy a farkasok nyomában követték. Egyszerre a paraszt elült a megrémült emberek szeméi elől, nem látták más, mint egy sötét tömeget. A bátrabbak, kik közt csak két fegyveres volt, összeszedték magukat s elszántan futottak a helyszínére. Lövések elriasztották a fenevadakat, de ezek borzástó módon végeztek már ki a szegény parasztot. Futás közben u. i. leszákad alatta a kis folyam jege s lezuhanna labáival partot ért s derekig állt vízben; úgy erősen volt a jégbe szorulva, hogy kimeneküléni nem bír, s így védtelenül derékig vízben állva érték őt el a farkasok. Mire a falu emberei a borzástó helyre érkeztek, a szegény parasztnak csak alsó testrészt találtak meg a vízben jég közé szorulva. Levezelő csak azt kéri még felemlíteni, hogy az egész környéken 6000 lakos közül ötnek van fegyvere.

Brutális testvér. Az akacz-és dob-utca sarkán egy a földön fekvő alát leány vona magára tegnap este az arra menők figyelmét. Szegényt aztán bevitték a „nagy gardistához“ címzett házába, hol nem sokára eszméletre tért elmondván, hogy őt Ellinger Johannának hívják, bátyjával összeörvénnyen ez őt az utcán anyira elverte, miként elajultva összerogyott, mire azután a gyöngéd fivér megugrott.

Elveszett dicsőség! Posner Károly Lajos érdemeit, melyeket anyai, hó de anyai fáradtsággal gyűjtött, s a melyek számára még külön bársonyos szerényként is készítették, — e szerényként együtt ellopták. Az impertinens tolvajnak eddigelő még nem sikerült nyomába jönni!

Öngyilkosság. Petz János honvédelnaggy folyó hó 25-én Szege len pisztolylövéssel véget vetett életének. Borzástó elhatározásának oka rendezetlen anyagi viszonyaiban rejlik. Mintegy tíz nappal ezelőt hazá utazott Öcsödre, hol anyagi viszonyait rendezendo volt, de mint az előkötött tény mutatja, eredmény nélkül tért vissza folyó hó 24-én éjjel s ettől fogva bezárkózva tartózkodott lakásán. Barátainak többszöri zörgésére, kik Öcsöd-ről hazaérkezett megtudták — csak egyszer mutatta magát pár pillanatra, igérvén, hogy körükben lehet fog jönni; de ezt nem tevte. Barátai végre, a legnagyobb szűkülettel végezve, 25-én est 6 órakor lakására behatoltak, de Petz már akkor holtan fektett szobája közepén, oldala mellett a gyilkoló fegyverrel, melylyel életét kioltá. — Hátrahagyott leveleiben intézkedett, hogy adósságai örököséből kifizesztessen. Ezek egyikében érzékeny buszszavakat intéz barátaihoz, arra kérve őket, hogy temetésére öziganyzenekat fogadjanak, s megnevezi a népdalt, melyet sirjánál eljatszani kíván.

Érdekes megfigyelés. Különös dolgról értesítettek bennünket Muzsáról. Egy ottani polgár Somogyban lakó sógorának levelet is ebben 50 főt küldött. Nemsokára ezután a következő választ kapta: „Tisztelt sógor! Még eddig nem tudtam, hogy Sopronmegyében Muzsáról sógorom volna, kivált olyan jószívű, aki nekem pénzt is küld. Biz ez nekem nagyon jól esett, nagy köszönettel fogadtam az összeget. Ne gondolja t. sógor ur, hogy megtagodtam az atyafiságot, kivált, mikor ötven forintotokat is küldhet. A mostani küldeményt megkaptam s el is költöttem stb.“ A valódi sógor helyett bizonyosan valami alsógor kezébe jutott a pénz.

Furcsa éji látogatás. A részvénytársulat Temesvárot P. J. mérnök, kinek az ottani József-külvárosban van egy három szobából álló lakása. A három szoba közül a középső társalgószobában van berendezve, míg a két melleszobát a család alváásra használja. Az éjjel a nagy szél a társalgószoba ablakainak egyikét felnyitotta, s az onnan keresztül egy tolvaj csakhamar a szobába márt be. Itt senkitől sem borbotta, nyugodtan zárta fel az almármókat s az ott talált holmikot a földre rakta le, hogy távozásánál mindjárt kéznél legyenek; az almármókban levő tárgyak, ugy látszik, nem elégtették ki kíváncsiságát, mert rövid kitorozás után az mellékszobába nyitott be, hol a mérnök urnak 14 éves 11 éves fia aludtak. Jól lehet az idő már éjjelen túl járt, a fiuk egyike kevéssé roszul éreztvén magát, még aludni nem bírt s így csakhamar észrevette a szobában járó sötét alakot. Azt látván, hogy fivérének valami bért, kérészer-háromszor hívta őt nevével, de midőn az alak nem válaszolt, a fiu tisztában volt a felett, hogy az nem más mint tolvaj. Eroll megrögződően, torka szakadtából segítségért kiáltottan kezdett, mire a szűk felirandó, a szobába rohantak s csak az látták, a mint a tolvaj az ablakon keresztül az utcára ugrott. A fiu segélykiáltás zóna után, a honnan a segélykiáltás ereit, azon pillanatban érkeztek az ablak alá, midőn a tolvaj az utcára ugrott. A jó madarat természetesen elfogták; ez magát Fasnak nevez, midőn a tolvajt dolgozik. szűgyártó mesterséget folytát, különben rendszeresen tolvajlásból él.

Legyenek az almármókban levő tárgyak, ugy látszik, nem elégtették ki kíváncsiságát, mert rövid kitorozás után az mellékszobába nyitott be, hol a mérnök urnak 14 éves 11 éves fia aludtak. Jól lehet az idő már éjjelen túl járt, a fiuk egyike kevéssé roszul éreztvén magát, még aludni nem bírt s így csakhamar észrevette a szobában járó sötét alakot. Azt látván, hogy fivérének valami bért, kérészer-háromszor hívta őt nevével, de midőn az alak nem válaszolt, a fiu tisztában volt a felett, hogy az nem más mint tolvaj. Eroll megrögződően, torka szakadtából segítségért kiáltottan kezdett, mire a szűk felirandó, a szobába rohantak s csak az látták, a mint a tolvaj az ablakon keresztül az utcára ugrott. A fiu segélykiáltás zóna után, a honnan a segélykiáltás ereit, azon pillanatban érkeztek az ablak alá, midőn a tolvaj az utcára ugrott. A jó madarat természetesen elfogták; ez magát Fasnak nevez, midőn a tolvajt dolgozik. szűgyártó mesterséget folytát, különben rendszeresen tolvajlásból él.

Egyetlen any. Szentesen Szolláth Judit műhöz 31-én szűlési fájdalmak éreztvén, szüzenét mostoha anyja előtt, kinek ceseri tanyáján lakott, el akarta titkolni. Azért kiment a ház elé és gyermekeit szabad ég alatt megszülte, azt a tanyahöz közeli fekvő pörnyedombba rejtette. Azután, mint aki dolgot jól végezte, bement a szobába és a történetéről senkinek sem tett említést. A rendőrség azonban rájövén a bűnetre, e hó 12-én vizsgálót tartott a helyszínen, de akkor már csak vényomokat fözözhetett föl, mert a tetést a kutya megették. A gyilkos anyja a járásbírósrágnak adotta át.

Gambetta öröksége. Mint a „Figaro“ írja, Gambetta egyik hó tisztelője, ugyanaz, a ki a létszevnyilágítást Franciaországban meghonosította, legközelebb elhalálozva, Gambettának 50 millió frankot hagyományozott.

Végezetes jel. Történt pedig, hogy Letits Mátyás szabadkai tolvaj átmenő Aradra vendégiszerepleni. Adott vala pedig nékie valamely felsőbb hatalom titokzatos intelmé alkalmat mindjárt az első debüt-jére. Hideg, csipos szél fűt ujjain, minek folytán Letits Mátyás a természet egy-szerű törvényeire foglyon keményen megfogott. A mint azonban épen úgy ruhareszkedő holtja előtt balenciorozt el, ime egy a szél által himbált kálakasztott töl kábat vágódik hátához. In hoc signo vinces, gondolta magában a fráter s az intelmét igy parancsnak tekintve, oda magyarázta, hogy neki immár keresztényi kötelemeit tagait e kabátból a tolvaj ellen megvívni. — Váratlan fordulatot adott a keresztényi áhitásosságának a rendőrség óvása, mely az ípsét a hídgerőt a „hüvsör“ kísérté.

Rövid hírek. E napokban járt le a Stroussberg-féle csodnól érdekeltek hitelezők bejelentése határideje. Bejelentették összesen 2500 követelés 12 millió forint erejéig. — Caradoc, a híres paraja jelenleg a fővárosban van. A tönkre jutott Bauerle németest megvette Andrassy Manó s Caradok így került ide. — A közős hadseregben van „ujgyökerez“ változatát hoznak be. Az összes gyolagszolgának egy színű hajtogat adnak, mert „a hajtogatok sokfélesége a legjáratosabb tisztet is zavarba hozza s nem tudott eligazodni benne.“ — Szabó János fővárosi képviselő tegnapelőtt f. hó 26-án Budán hosszabb szenvedés után 58 éves korában elhalálozott. — A gráci magyar olvasó kör ismerkedési estélyét, mely zene-ének és szavallattal volt összekötve febr. 18-án tartotta meg. A szamosan megjelent tagok és vendégek reggelig élveztek a kedélyes estély örömeit.

Karneval. A szentesi 48-as kör m. vasárnapon tárgyálta egy a jövedelmét, mint a jelen volt közönség mulatását tekintve, hátározottan sikerült. A 48-as népkör, e táncszívalom tiszta jövedelmének felét, valamint a fölültevéseket a kisdobodónak ajánlotta föl. A táncszívalom anyagi eredménye következő: Bevétele: beletüdjakból 415 ft 70 kr; fölültevésekből 28 ft 30 kr. Kiadás: 131 ft 98 kr. Elvez képest a tiszta jövedelem, vagyis 83 ft 73 kr. felét, azaz: 41 ft 85 kr. és a fölültevésekből befolyt 28 ft 30 kr. összesíven, a rendezőség 70 ft 15 ft 87 kr. adott át a nögyelt pénztárnoknak.

Videken. A kolozsvári jótékony nögyelet álarozos bírója a legsikeresebb mulatás volt a farságon. — A kis martoni kaszinó-egylet által ottani tüdő-egylet javára rendezett tüneményt kíváncsian tartott. — A balassagyarmati tömlökészítők jövedelmé, mely a hállak csaholában tartatott, 587 ft. Mindennél fenyesebben tanúsítja a sikert. — Székeshérvárott a korcsolya-egylet bírája nem érdemelt tömeges látogatásnak, mivel a város polgárai csakaját a vigalomtól majd teljesen visszavonultak. A rendezőség dícséretre méltó buzgalmit és ügyeskedést dicséret koronázta.

Fővárosi ügyek.

A fővárosi iskolákban a szünetidő, mely az árvi miatt állott be, újabb csütörtökig kiterjesztették.

Rendkívüli közgyűlést tart szerdán délután 4 órakor a fővárosi tanács az árvi ügyében.

A fővárosi csatornarendelvényi és tisztítási munkák. A csatornarendelvényi munkákra vonatkozólag a gazdasági bizottságok három ajánlat érkezett be a szükséges banátpénzzel ellátva; u. m. Amon József, ki a meghatározott díj-jegyek szerinti árnyék árakból 1/2-ot, Klein József ki 1/2-ot, és Kapetter Adólf, ki a felső éptékek 10/10-át csatorna épitésnél pedig 21/2-ot hajlandó leendő. Ezen felül még beérkezett Klein Józsefnek a f. öv. épületek jó karban tartására vonatkozó komives munkára szóló ajánlata, ki a meghatározott összeg árakból 15/10-ös hajlandó leendő.

A csatornák, pöczögdrók és árkok tisztítása iránt csak Hause Alajos adott be ajánlatot 1500 ft banátpénzzel ellátva. Nevezett a csatorna aknák tisztításánál 75/100-ot, az árkok tisztításánál 80/100-ot, a csatornák kiórtásánál 50/100-ot, egyebekben általában az egység árakból 25/100-ot kész leendő. Megjegyzendő, hogy a pöczögdrók tisztításánál az árjegyekben meghatározott 50 kornyí fuvarbért is 5 ftra szállította le. Banátpénze visszatartott.

Szomas József orsz. képviselő földfia utca 26. számú lakásáról tegnap este 7—8 óra közt valaki két ezüst gyertyatartót lopott el.

Színház, művészet.

A nemzeti színházban ma délután 4 órakor tartott meg Donadio Bianka kisasszony komikuskedésével Erkel Sándor karaggy vezényelte mellett a nemzeti színház összes megerősített zenekarnak philharmoniai hangversenye. A színház egészen megtelt s a közönség gyönyörrel és nagy élvezettel hallgatta az előadást. Liszt Ferencet ki az erkélyen szintén jelen volt, a „Hunk harca“ után megpöcsölte a közönség. Donadio kisasszony ez alkalommal is elragadta a jó közönséget s a viharos hosszú taps után kénytelen volt énekét ismételni.

A talléros pék né vasárnap és hétfőn nagy közönséget gyűjtött a népszínház falai köze. A folyton derült hangulatban tartott nézők ismételték a komikus hatású sírókat és a péktanczokat s a sikerültebb részeket tapsviharral jutalmazták. Ma Bernadelli szerepelt Szabó Bandit Kápolnay váltja fel.

A nemzeti színház műsora. Febr. 29-én „A szidón“, márcz. 1-án „Vateria“, 2-án „Lohengrin“, 3-án „Szerelmi harcza“ gy Zichy Géza új öt felvonású drámája előszőr, melytől hatást várnak; 4-én „Álarcos bá“, Perotti Gyula felvételle, 5-én „A komives“. — A városi színházban, márcz. 2-án „Julia“, 4-én „Londoni arslánok“, 5-én „A jólát“. — Goldmark operája, „Saba királyneje“, márcz. 11-ikére van kitűzve első előadásra.

Népszínház műsora. Febr. 28-án „A mártír hó“, 1-án „A mártír hó“, 2-án „A mártír hó“, 3-án „A mártír hó“, 4-án „A mártír hó“, 5-án „A mártír hó“, 6-án „A mártír hó“, 7-án „A mártír hó“, 8-án „A mártír hó“, 9-án „A mártír hó“, 10-án „A mártír hó“, 11-án „A mártír hó“, 12-án „A mártír hó“, 13-án „A mártír hó“, 14-án „A mártír hó“, 15-án „A mártír hó“, 16-án „A mártír hó“, 17-án „A mártír hó“, 18-án „A mártír hó“, 19-án „A mártír hó“, 20-án „A mártír hó“, 21-án „A mártír hó“, 22-án „A mártír hó“, 23-án „A mártír hó“, 24-án „A mártír hó“, 25-án „A mártír hó“, 26-án „A mártír hó“, 27-án „A mártír hó“, 28-án „A mártír hó“, 29-án „A mártír hó“, 30-án „A mártír hó“, 31-én „A mártír hó“.

gett holnap, 29-én értekezlet lesz a közlekedési miniszteriumban. A kiegyezés nagyon valószínű, mint hogy a kormány kész engedményekre.

A budapesti kereskedelmi csarnok választmánya egy emlékiratot nyújtott be Perczel Béla igazságügyi miniszterhez az Apathy-féle csótörvény tervezet azon pontja ellen, mely a csótörvény a kényszerűességét mellőzendők véli.

Az emlékirat okol adva, hogy a mai bukásokkal, legtöbbször egy hitelezőnek egyezkedni nem akarása miatt, a tisztessegek kiegyezésre rendszeren megülsülnek, ma a nagyobb hitelezőkre kártekonnyan hat; ennek elhárításá t egylet a kényszerűesség behozatalát reméli, de nem akarván a majorizálást rosz színbén tüntetni fel, s nem akarván a minorizált jogában megtagadni, a kényszerűességet csak bizonyos cautelek mellett óhajtja megalósítani.

E cautelek egyike volna, hogy a felszavatás csak túlnyomó többséggel lenne eszközölhető, s pedig e túlnyomó többséggel megkötendő a hitelezőknek szám szerinti kétharmada, s hogy ezek követeléseit, a számított csótörvényekkel legalább háromnegyed részét képviseljük. — Az ily majorizálás a kisebbszót által támasztott nehézségek, a memorandum szerint mellőzhető lennének. — S hogy a csalárdasságok, a szinlelt hitelezők felállításával elegek vétecsék, a rokonok, sógorok, s azon hitelezők, kiknek követeléseit zalogolggal födözék, szavazati joggal nem bírnának.

Feltétlét köttetik tovább ki, hogy a kényszerűességről csak azon esetekben lehessen szó, hol a hitelezők követeléseik kiegyenlítését 50/100-nyernek.

Végre a kényszerűesség létesítéséhez a bíróság jóváhagyása szükséges lennének, a bíróság törvényben megállapított okoknál fogva a kényszerűesség jóváhagyását megtagadni jogosítva sőt kötelezte is lenne.

Memorandum csak a kényszerűesség ily feltételek mellett behozataláról reméli, hogy a bukkott a maga érdekében a kellő majorizásra szert nem tehet, a hitelezők érkei megvótának, s e mellett a minorizálás a természetserűleg járó fájdalmas értes is nyíltéknek.

Budapesti borsvár. Az itteni borkereskedés folytonosan lanyha, s ámbár időközben jönnek egyes bevásárlások elő, idegen vevőkre és kereskedőkre igen ritkán akadnak, az idejőköz tartózkodók és csak olcsó bor után kérdőzködőnek. Kereskedők és spekulánsoknál sok bor van készletben elhelyezve miért is kevés kílátás van arra, hogy ezek oly számosan történjenek mint közönségesen tavasszal történtek a bevásárlások, egyesek vétetének ugyan, de ezek nem oly értékesek mint a múlt évben. Itteni koszmárosoknál sok bor van a raktárban, s némelyeknél a nyári szükséglet egészen fedezve van.

Az első szűk spodium gyár részvényirtársaság tegnap tartotta rendes évi közgyűlést. A jelentésből megemlítjük, hogy a társaság gyári czikkai az idén jó vevőkre találta; de daczára annak, hogy az ingó és ingatlan vagyonnak most csakelybe érteke van, és a kétes követelések leirattak, az eredmény mégis kedvező. Az üzletnek 3000 ft értékű váltoja van csak forgalomban; az egész üzlet consolidálva, s a kezeletti pénztárban 100 ezer forint több van. A társaságunk 50 darab saját részvénye van, ezek megcsmennitettek. Az 1875. évi mérleg, levonván abból minden forgalmi s ügykeletti kiadás, tiszta nyemerenyék mutat 26,671 ft 15 kr. Javaslója az igazgatóság, hogy a részvényeseknek 11/100 dividendá adassék ki, a mi egy-egy részvény után 29 ft kamatnak felel meg. Az osztalékot f. évi ápril 1-én fogják kifizetni.

Az első virág gyümölcs és főzések kiállítás műsora, melyt a hazai kertész-egylet ápril 13-ától ápril 20-ig tartással Budapesten rendez, a következő: Az első hazai kertész-egylet kiállítását az állatkertben ápril 13-án délelőtt 10 órakor nyitják meg és ápril 20-án este záratik be. Minden kertész, kerttulajdonos és virág kedvelő keretik, cserépnövények, gyümölcsök, főzések, koszorú, kert, kerti tervek, kerti eszközök, kert, díszetek, szobrok, dísz-eledyeket stb., a kiállításra beküldeni. A kiállítás szánt tárgyak bejelentése folyó év márczius 15-ig Renelt V. urnal az angol királyi szállodában és Fuchs E. főkerészeti (városlegy) vétetnek fel. A kiállítás szánt növények értelmenen írt valódi nevekkél látandók el, egy kettős kitűntetés kíséretében, legkésőbb ápril 10-ig bérmentve a kiállítás épületbe szállítandók. Később érkezett növények elfogadtatnak, de a kitűntetésből kizáratnak. Kivételt képeznek ezekből a beküldött virágplánták, tervek és kertészeti eszközök, melyek a kiállítás megnyitása előtt napon este elfogadtatnak. Zárlat után a tisztelt beküldők küldeményeket azonnal átvethetik. Idő előt azonban a kiállítás helyiségéből nem szabad semmit vissza venni a kiállítás bizottmány belegeezése nélkül. Vidéki kiállítás küldeményeiket kiemelés bantásodt csak a kiállítás kaptják, de jóttállás nélkül. Az egyelőt csak a kiállítás tartama alatt gonozza e növényeket. — A kitűntető kiállítás tárgyakra harminczet díj van kitűzve.

Bécsi terményitűzde febr. 26. Buza a elkelt 15,000 métermázsa. Kínalát gyenge s az árak 15—20 krral javultak. Rozs élenken kel, s élenk vétekyvel mellett ára 10—15 krral emelkedett. A rpa szilárd áron lanyhán kel. Tengeri lanya kész árú hianyzik s 15—20 krral drágább. Zab szilárd csekély készlet, tavaszra 5—10 krral drágább. Liszt szilárd. — Arak a következők: Buza bantásgy 75—76 kiló hektoliterre 12,15 magyar felvidéki 11,60, magyar 73—74 k. 10,50. Rozs magyar 71—72 kiló 8,40. Arpa felv. 65—66 kiló 9,90, tengeri magyar 5,90. Zab magyar 41—46 kiló 9,95—10,70 krr.

Irodalom.

Tudatjuk a tisztelt olvasó közönséggel, hogy Pátery Károly kitűntő könyve a „Jezsuiták“ról, szerkesztésűnkben még mindig megszerzeshető 1 forintért. Megrendelések a legnagyobb készséggel teljesítetnek.

Az „Üllő és kalapács“ című érdekes regény, melyet Spielhagen Frigyesről Hentaller-Batta Szilárd asszony fordításában közlünk, — első kötetét már elhagyta a sajtót s csinos 22 ívre terjedő kiadás fizetben egy lapunk szerkesztéséhez mint kiadó hivatala útján megrendelhető 1 ft 50 krral.

Megjelent: „Tájékozót utmutatás a kereseti jövedelemekről, bevallás, tárgyalás és felelőssége iránt.“ Irta Ötányi Pál, pécsi kamarás, lelkész, a szegedi felsőtanulási bizottság elnöke. Kapható Szegeden a szerződött, Pesten a Sz. István térszínházban. Ráth és Tetteinél, valamint más könyvtársoknál. Ár 1 ft.

Előfizetési felhívás küldtek be „A Túl-világ Komédiája“ című hat szakasos költeményre. Irta Karóda Pál.

Megjelent: „A magyar ember könyvtára“ című folyóirat 10-ik kötetének első fele. — A díjazott politikai rész jobboldalt ellenzi szemlélet. Egyéb közleményekből egyebeknt az látszik, hogy a vállalat nem a nép számára indult meg. Ennek érthetlen s így hasznavehtelen, tanultakn felesleges.

TÁVI RATOK.

Bécs, febr. 28. A reichsrath vasuti bizottsága ma 20 szóval 6 ellenében elfogadta az albizottságnak azon javaslatát, hogy a predivasut épitésére vonatkozó tjavaslat elvetessék, valamint egy szavazat kivételével egyhangyalan elfogadta azon indítványt, hogy Triest kereskedelmi érdekei hathatósan gyámolítottassanak.

Bécs, febr. 28. A reichsrath befjezte a romániai keresk szerződésről szóló tjavaslat általános vitáját s 83 szóval 67 ellen elvetette a kisebbszót elnapolási indítványt s 1

